

DEDDF CYNLLUNIO (CYMRU) 2015

EXPLANATORY NOTES

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

RHAN 7 Gorfodi, Apelau etc.

Adran 43 - Torri rheolaeth gynllunio: Hysbysiad rhybudd gorfodi

166. Mae'r adran hon yn mewnosod adran 173ZA i DCGTh 1990.
167. Mae adran 173ZA yn cyflwyno hysbysïadau rhybudd gorfodi. Gall awdurdodau cynllunio lleol gyflwyno hysbysïad rhybudd gorfodi os ymddengys iddynt fod rheolaeth gynllunio wedi ei thorri a'i bod yn weddol debygol y byddai caniatâd cynllunio'n cael ei roi pe bai cais yn cael ei gyflwyno. Rhaid i gopiau o'r hysbysïad gael eu cyflwyno i berchennog y tir, preswlydd y tir ac unrhyw berson arall sydd â buddiant yn y tir. Rhaid i hysbysïadau nodi sut y torrwyd y rheolaeth gynllunio a datgan y gallai camau gorfodi pellach gael eu cymryd os na chaiff cais cynllunio ar gyfer y toriad ei gyflwyno o fewn cyfnod penodol.
168. Mae hysbysïadau yn cyfrif fel cymryd camau gorfodi ac felly maent yn cael yr effaith o roi cyfnod o 4 blynedd i awdurdodau cynllunio lleol gymryd camau gorfodi pellach mewn cysylltiad â'r toriad, yn rhinwedd adran 171B(4) o DCGTh 1990.

Adran 44 - Apelio yn erbyn hysbysïad gorfodi: cais tybiedig am ganiatâd cynllunio

169. Pan wneir apêl i Weinidogion Cymru yn erbyn hysbysïad gorfodi, mae adran 177(1) o DCGTh 1990 yn caniatáu i Weinidogion Cymru roi caniatâd cynllunio yn hytrach na chadarnhau'r hysbysïad gorfodi, ac mae adran 177(5) yn darparu y tybir bod y ceisydd wedi gwneud cais am ganiatâd cynllunio.
170. Mae adran 44 o'r Ddeddf yn diwygio adran 177 i ddarparu na chaiff Gweinidogion Cymru roi caniatâd cynllunio yn dilyn apêl gorfodi oni wnaed yr apêl ar sail (a) a nodir yn adran 174(2), hy ar y sail y dylid bod wedi rhoi caniatâd cynllunio. Caiff adran 177(5) ei diwygio hefyd fel mai dim ond apelau ar sail (a) sy'n arwain at gais tybiedig am ganiatâd cynllunio.

Adran 45 - Cyfyngiadau ar hawl i apelio yn erbyn penderfyniadau cynllunio

171. Mae adran 45 yn diwygio adran 78 o DCGTh 1990 drwy fewnosod is-adrannau newydd (4AA) a (4AB).
172. Yr effaith yw atal apelau olynol mewn cysylltiad â datblygiad heb awdurdod. Mae is-adran (4AA) yn atal apêl yn erbyn gwrthod caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad os yw'r datblygiad hwnnw wedi bod yn destun hysbysïad gorfodi, a chaniatâd cynllunio ar gyfer y datblygiad hwnnw heb ei roi mewn apêl yn erbyn yr hysbysïad gorfodi. Mae i is-adran (4AB) effaith debyg drwy atal apelau yn erbyn gwrthod caniatâd cynllunio yn ddarostyngedig i amodau, pan na roddwyd rhyddhad o amod mewn apêl.

Adran 46 - Cyfyngiadau ar hawl i apelio yn erbyn hysbysiad gorfodi

173. Mae'r adran hon yn diwygio adran 174 o DCGTh 1990. Mae'n ymdrin â'r sefyllfa gyferbyniol i'r hyn y mae adran 45 yn ei thrafod. Mae'r diwygiad yn atal dwyn apelau yn erbyn hysbysiadau gorfodi ar y sail y dylai caniatâd cynllunio fod wedi ei roi, pan ddyroddir yr hysbysiad gorfodi pan fo Gweinidogion Cymru eisoes wedi cadarnhau penderfyniad ar apêl i wrthod caniatâd cynllunio ar gyfer materion a bennir yn yr hysbysiad gorfodi fel rhai sy'n cyfateb i dorri rheolaeth gynllunio. Yn yr un modd, ni ellir dwyn apêl gorfodi ar y sail y dylai amod fod wedi ei ryddhau os cadarnhawyd penderfyniad i roi caniatâd cynllunio yn ddarostyngedig i'r amod mewn apêl flaenorol.

Adran 47 - Dim amrywio ar gais ar ôl cyflwyno hysbysiad am apêl yn erbyn penderfyniad cynllunio etc.

174. Mae'r adran hon yn mewnosod darpariaethau newydd i'r adrannau o'r Deddfau cynllunio sy'n ymdrin ag apelau yn erbyn gwrthodiad neu fethiant i gymeradwyo ceisiadau cynllunio a cheisiadau am gydsyniad adeilad rhestredig a chydsyniad sylweddau peryglus.
175. Effaith y mewnosodiadau hyn yw na chaniateir amrywio cais ar ôl i hysbysiadau am apêl gael eu cyflwyno o dan amrywiol adrannau'r Deddfau hynny, ac eithrio o dan yr amgylchiadau a ragnodir mewn gorchymyn datblygu neu reoliadau. Os yw gorchymyn neu reoliadau yn rhagnodi amgylchiadau, rhaid iddo ddarparu bod cais wedi ei amrywio yn destun unrhyw ymgynghori pellach sy'n briodol ym marn Gweinidogion Cymru.

Adran 48 - Apelio yn erbyn hysbysiad mewn cysylltiad â thir sy'n cael effaith andwyol ar amwynder

176. Mae'r adran hon yn diwygio adran 217 o DCGTh 1990.
177. Effaith y diwygiad yw trosglwyddo cyfrifoldeb am ddyfarnu ar apelau yn erbyn hysbysiadau a gyflwynwyd o dan adran 215 (tir sy'n cael effaith andwyol ar amwynder) o Lysoedd yr Ynadon i Weinidogion Cymru. Caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth ar gyfer y gweithdrefnau i wneud apêl o'r fath a'r wybodaeth sydd i'w darparu. (Bydd Ynadon yn parhau i ymdrin â methiant i gydymffurfio â hysbysiad adran 215 a throeddau eraill o dan adran 216.) Caiff apelau yn erbyn penderfyniadau Gweinidogion Cymru eu gwneud i'r Uchel Lys.

Adran 49 - Costau ceisiadau, apelau a chyfeiriadau

178. Mae'r adran hon yn mewnosod adran 322C i DCGTh 1990. Mae adran 322C yn disodli amryw o ddarpariaethau presennol yn ymwneud â chostau ceisiadau ac apelau cynllunio a ystyrir gan Weinidogion Cymru, yn enwedig darpariaethau sydd wedi eu cynnwys yn adrannau 320, 322 a 322A o DCGTh 1990 a pharagraff 6 o Atodlen 6. Mae'r darpariaethau hynny yn cymhwyso adrannau 250(4) a (5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, sy'n ymwneud â chostau ymchwiliadau lleol, i achosion cynllunio at ddibenion penodol. Mae adran 250(4) a (5) yn ymdrin â phwerau Gweinidogion i'w gwneud yn ofynnol i'r partïon yn yr achos dalu costau Gweinidogion, a'i gwneud yn ofynnol i un parti dalu'r costau yr aed iddynt gan y llall.
179. Mae adran 322C yn dod â'r holl ddarpariaethau sy'n ymwneud â chostau gweithdrefnau cynllunio at ei gilydd mewn un lle ac mae'n gymwys pa un a yw materion yn symud ymlaen ar ffurf sylwadau ysgrifenedig, gwrandawriad neu ymchwiliad. Mae'r adran yn caniatáu i Weinidogion Cymru adennill yr holl gostau gweinyddol yr aed iddynt, gan gynnwys costau staff cyffredinol a gorbenion. Mae'r adran hefyd yn caniatáu i Weinidogion Cymru ragnodi swm dyddiol safonol.
180. Darpariaeth annibynnol yw hon ar gyfer dyfarnu costau sy'n deillio o gais, apêl neu gyfeiriad at Weinidogion Cymru. Mae is-adran (2) yn galluogi Gweinidogion Cymru i gyfarwyddo bod eu costau hwy eu hunain yn cael eu hadennill gan yr awdurdod

cynllunio lleol neu barti mewn apêl. Mae is-adran (3) yn caniatáu i Weinidogion Cymru adfer costau gweinyddol yr eir iddynt. Mae is-adran (4) yn caniatáu i Weinidogion Cymru adfer costau mewn cysylltiad ag ymchwiliad neu wrandawriad nad yw'n cael ei gynnal a chostau yr eir iddynt wrth adolygu ymrwymadau cynllunio. Mae is-adran (5) yn caniatáu i Weinidogion Cymru, drwy reoliadau, ragnodi swm dyddiol safonol ar gyfer costau. Mae is-adran (6) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud gorchmynion ar gyfer costau. Golyga hyn y gellir gorchymyn bod un parti yn talu costau parti arall.

Adran 50 - Y weithdrefn ar gyfer achosion penodol

181. Mae'r adran hon yn mewnosod Adran 323A i DCGTh 1990. Mae adran 323A yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n nodi'r gweithdrefnau ar gyfer dyfarniadau cynllunio, pa un a ydynt yn digwydd ar ffurf sylwadau ysgrifenedig, gwrandawriad neu ymchwiliad.
182. Mae adran 323A yn disodli adran 323 o DCGTh 1990 mewn perthynas â Chymru. Roedd adran 323 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ar gyfer y weithdrefn i'w dilyn pan gâi materion eu dyfarnu ar sail sylwadau ysgrifenedig, rheolau ar gyfer y weithdrefn i'w dilyn mewn gwrandawriadau ac ymchwiliadau gan yr Arglwydd Ganghellor o dan adran 9 o Ddeddf Tribiwnlysoedd ac Ymchwiliadau 1992. Mae p#er Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau o dan adran 323A yn disodli p#er yr Arglwydd Ganghellor i wneud rheolau ar gyfer achosion cynllunio yng Nghymru.
183. Mae adran 323A yn galluogi Gweinidogion Cymru i ragnodi, drwy reoliadau, y weithdrefn i'w dilyn mewn cysylltiad ag apelau, ceisiadau neu gyfeiriadau y mae Gweinidogion Cymru yn eu hystyried ac yn ymdrin â hwy'n ysgrifenedig, mewn gwrandawriad neu mewn ymchwiliad. Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch y weithdrefn i'w dilyn mewn cysylltiad â materion cyn neu ar ôl ymchwiliad, gwrandawriad neu wneud sylwadau ysgrifenedig. Caiff y rheoliadau ragnodi amserlenni ar gyfer cyflwyno dogfennau a sylwadau a rhoi cyfarwyddydau. Caiff y rheoliadau atal materion newydd y gellid bod wedi eu cyflwyno yn ystod y cam ymgeisio rhag cael eu cyflwyno mewn apêl.

Adran 51 - Costau a'r weithdrefn wrth apelio etc.: diwygiadau pellach

184. Mae adran 51 yn cyflwyno Atodlen 5. Mae Atodlen 5 yn gwneud diwygiadau canlyniadol, technegol.